

การแสวงหาผลประโยชน์ในโครงการก่อสร้างภาครัฐ

3.1 ความสำคัญของโครงการก่อสร้างภาครัฐในอดีตที่ผ่านมา

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับอิทธิพลด้านแนวคิดการบริหารและพัฒนาประเทศจากประเทศตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวคิดในด้านการแบ่งประเภทของประเทศต่าง ๆ ในโลก ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ ประเทศด้อยพัฒนา ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาแล้ว ทั้งนี้ ประเทศพัฒนาแล้ว มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา โดยเฉพาะในด้านเงินสนับสนุนทางการเงินโครงการก่อสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคเพื่อให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างทั่วถึง

ดังนั้น นับตั้งแต่ประเทศไทยได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาประเทศในทุก 5 ปีนั้น จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถนน หนทาง และการชลประทาน เพื่อสร้างดัชนีชี้วัดใหม่ให้กับประเทศไทย ในก้าวจากประเทศด้อยพัฒนา ไปเป็นประเทศกำลังพัฒนา และท้ายที่สุดคือก้าวไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วในที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 6 แผนการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 9

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รายละเอียดด้านการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ฉบับที่ 1 (2504 – 2509) และฉบับที่ 1 ระยะที่ 2 (2506 – 2509)	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดงบประมาณด้านการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งสูงเป็นอันดับแรก - มุ่งเน้นงานพัฒนาด้านคมนาคม โดยมีการสร้างทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญ 1,000 กม. รวมทั้งเส้นทางสายชุมพร – นครศรีธรรมราช เป็นระยะทาง 295 กม. - การบูรณะทางหลวงเพื่อให้เป็นทางถาวร 1,000 กม. - โครงการสร้างเขื่อนเจ้าพระยา และเขื่อนภูมิพล - แหล่งงบประมาณ : งบประมาณแผ่นดิน, เงินกู้ในประเทศ, เงินกู้ต่างประเทศ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

ตารางที่ 6 แผนการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 9 (ต่อ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รายละเอียดด้านการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ฉบับที่ 2 (2510 – 2514)	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดงบประมาณด้านการพัฒนาคมนาคมขนส่งสูงเป็นอันดับแรก เพื่อให้มีระบบการคมนาคมขนส่งที่กว้างขวาง - ศึกษาการก่อสร้างสนามบินพาณิชย์ระหว่างประเทศแห่งที่สอง เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ - สร้างทางหลวงแผ่นดิน 1,700 กม. ทางหลวงจังหวัด 2,100 กม. - โครงการสร้างเขื่อนสืบเนื่องจากแผนฯ ฉบับที่ 1 - งบประมาณในการพัฒนาการคมนาคมและขนส่ง 17,000 ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้จากธนาคารโลก เงินกู้จากต่างประเทศ เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และเงินลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
ฉบับที่ 3 (2515 – 2519)	<ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างระบบการขนส่ง และการคมนาคมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้อง และอำนวยความสะดวกแก่การพัฒนาเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ - การพัฒนาทางหลวง และทางหลวงจังหวัด มูลค่า 18,633.05 ล้านบาท - วางแผนปรับปรุงและก่อสร้างท่าเรือทะเลเล็ก ภาคตะวันออก และภาคใต้ - ก่อสร้างระบบการชลประทาน และระบบส่งน้ำ เพื่อให้เข้าถึงมือเกษตรกรมากขึ้น โดยเฉพาะภายหลังฤดูการผลิต
ฉบับที่ 4 (2520 – 2524)	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณการคมนาคม และขนส่ง มูลค่า 37,175 ล้านบาท โดยเป็นการสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการตลาด - การขยายระบบสาธารณูปโภค อาทิ ระบบประปา ไฟฟ้า เพื่อให้เข้าถึงประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น

ตารางที่ 6 แผนการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 9 (ต่อ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รายละเอียดด้านการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ฉบับที่ 5 (2525 – 2529)	<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้างทางหลวงชนบท - การบูรณะ และบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัด - สร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารในตัวจังหวัดรวม 40 จังหวัด ในตัวอำเภอที่เป็นชุมทางขนส่งทางถนน 12 แห่ง เพื่อพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้ดีขึ้น - สร้างสถานีขนส่งสินค้าชานเมืองกรุงเทพ รวม 4 แห่ง และสถานีขนส่งสินค้าชานเมืองหลักรวม 3 เมือง คือ เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา (หาดใหญ่) - การแก้ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การก่อสร้างทางด่วนเพิ่มขึ้น 1 สาย ระบบขนส่งมวลชน (รถไฟฟ้า) ไม่เกิน 2 สาย และการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 3 แห่ง - ปรับปรุงพื้นที่ในเขตชลประทาน 16 ล้านไร่ และพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก - งบประมาณ 799,340 ล้านบาท (มิได้แบ่งงบประมาณการพัฒนาแยกส่วน)
ฉบับที่ 6 (2530 – 2539)	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างถนนสายหลัก ถนนสายรอง ทางด่วน และถนนที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 33 โครงการ และสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา 2 แห่ง - งบประมาณที่จัดสรรภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 664,090 ล้านบาท (มิได้ให้รายละเอียดการใช้งบประมาณ)
ฉบับที่ 7 (2540 – 2544)	<ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณาศึกษา และก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย - นโยบายในการให้ระบบการขนส่งเป็นตัวเร่ง หรือชักนำให้เกิดการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น อาทิ

ตารางที่ 6 แผนการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 9 (ต่อ)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รายละเอียดด้านการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ฉบับที่ 7 (2540 – 2544)	การก่อสร้างถนนวงแหวนรอบเมือง หรือทางเลี้ยวเมือง สำหรับเขตชุมชนขนาดใหญ่ ถนนสายรองในพื้นที่ชานเมืองกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีโครงข่ายเชื่อมโยงกับถนนสายหลัก และการพัฒนาโครงข่ายระบบทางด่วนระหว่างเมือง
ฉบับที่ 8 (2540 – 2544)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างถนนสายใหม่เชื่อมโยงพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และกลุ่มประเทศอินโดจีน - การก่อสร้างถนนสายรอง เพื่อเปิดพื้นที่ใหม่ที่มีศักยภาพ และพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรม และชุมชนเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบังและมาบตาพุด - การก่อสร้างระบบรถไฟฟ้าความเร็วสูงกรุงเทพฯ และ การก่อสร้างท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2 - การพัฒนาแหล่งน้ำ
ฉบับที่ 9 (2545 – 2549)	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยแบ่งตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาล โดยแบ่งออกเป็น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพคน และการคุ้มครองทางสังคม ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - โดยในแผนดังกล่าว ได้มีการระบุแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการนำไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การพัฒนาระบบโครงสร้างสาธารณูปโภค

**ตารางที่ 6 แผนการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 - 9 (ต่อ)**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รายละเอียดด้านการลงทุนโครงสร้างสาธารณูปโภค
	ซึ่งยกตัวอย่าง ทำอากาศยาน การดำเนินการแปรรูป รัฐวิสาหกิจอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อนำเงินรายได้เข้าสู่ ภาครัฐ เป็นต้น

ที่มา : ผู้เขียนรวบรวมจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 - 9

สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นโยบายการก่อสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคดังกล่าวนี้เอง ที่เป็นเหตุปัจจัยเริ่มต้นของธุรกิจก่อสร้างการเมือง ตลอดจนสายสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นของนักการเมืองและธุรกิจก่อสร้าง ตลอดจนเป็นฐานกำลังทรัพย์ที่สำคัญของธุรกิจก่อสร้าง ในการก้าวเข้าสู่เส้นทางการการเมืองอย่างมั่นคง ทั้งนี้ โครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคใดก็ตาม ที่ได้รับการเสนอในแผนงานประจำปีของภาครัฐ หากมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะได้รับการพิจารณาเห็นชอบงบประมาณได้โดยง่าย

การแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการก่อสร้างภาครัฐนั้น ถือเป็นการกระทำร่วมกันระหว่างนักการเมือง ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง ตลอดจนธุรกิจก่อสร้างต่าง ๆ ด้วยเหตุที่งบประมาณในโครงการก่อสร้างภาครัฐนั้น ถือเป็นงบประมาณที่ตายตัว จึงสามารถนำมาจัดสรรระหว่างผู้แสวงหาผลประโยชน์ได้โดยง่าย และได้ผลตอบแทนสูง อีกทั้งยังไม่มีความเสี่ยงต่อการลงทุน เฉกเช่นการลงทุนในโครงการก่อสร้างอื่นอีกด้วย

จึงจะเห็นได้ว่า นักการเมืองส่วนหนึ่งเติบโตมาจากธุรกิจก่อสร้าง และเริ่มก้าวเข้าสู่แวดวงการเมืองอย่างชัดเจนนับตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากการปูฐานการเมืองในระดับท้องถิ่น จากนั้นจึงก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับชาติ ทั้งนี้ ผลประโยชน์จากการก้าวเข้าสู่บทบาทของนักการเมืองอย่างเต็มตัว และได้รับตำแหน่งสำคัญในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ตลอดจนสามารถเข้าร่วมเป็นหนึ่งในคณะรัฐบาลได้นั้น นักการเมืองเหล่านี้ จะสามารถทราบนโยบายของภาครัฐในการลงทุนก่อสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยเฉพาะถนนหนทางก่อนธุรกิจก่อสร้างอื่น ๆ นอกจากนี้ ในฐานะที่เป็น ส.ส. จะต้องเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญในการพิจารณาเพิ่มหรือลดงบประมาณในบางส่วนของประเทศได้

ตัวอย่างธุรกิจก่อสร้างที่รับงานจากกรมทางหลวงเป็นประจำ จนได้ชื่อว่า ห้าเสือกรมทางหลวงแห่งวงการก่อสร้าง ได้แก่ บริษัท วิจิตรภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด ซึ่งเป็นของตระกูลชวณะนันท์ และได้ชื่อว่าเป็นบริษัทเก่าแก่ที่รับงานก่อสร้าง บริษัท กรุงธนเอ็นบีเนียร์ จำกัด ซึ่งเป็นของตระกูล

โกศัยพลกุล โดยนายนิพนธ์ โกศัยพลกุล ผู้ก่อตั้ง เป็นหลานชายของนายวิจิตร ชวนะนันท์ แห่ง บริษัทวิจิตรภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด บริษัท สีแสงการโยธา (1979) จำกัด ซึ่งเป็นของนายสิโรจน์ วงศ์สิโรจน์กุล ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนายบรรหาร ศิลปอาชา บริษัท ประชวรวิศว์การช่าง จำกัด ซึ่งเป็นของตระกูลลิปตพัลลภ และบริษัท พรหมวิวัฒน์ จำกัด โดยมีนายณัฐพร พรหมสุทธิ เป็นกรรมการผู้จัดการ ควบคู่ไปกับการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ บริษัท นครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด ด้วย

กระบวนการแสวงหาผลประโยชน์ในช่วงปี 2519 – 2543 (ช่วงก่อนการบริหารงานของรัฐบาลทักษิณ) นั้น จึงเป็นการประสานผลประโยชน์ที่ลงตัว โดยข้าราชการประจำเป็นผู้นำเสนอโครงการ ตลอดจนจัดซื้อจัดจ้าง และจัดสรรโครงการต่าง ๆ ให้แก่ธุรกิจก่อสร้างที่เป็นพวกพ้องของนักการเมือง ส.ส. และรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติโครงการ จากนั้น ธุรกิจก่อสร้างเหล่านั้น เมื่อได้รับงานแล้ว จะจัดสรรเงินผลประโยชน์ตามสัดส่วนให้แก่ผู้แสวงหาผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องในท้ายที่สุด

ดังนั้น ธุรกิจก่อสร้างของนักการเมืองเหล่านี้จึงขาดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ และการพัฒนาเทคโนโลยีการก่อสร้างในโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ของภาครัฐ เนื่องจากธุรกิจเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเผชิญกับสถานะการแข่งขันในตลาดอย่างแท้จริง ธุรกิจเหล่านี้ จึงเคยชินกับเทคโนโลยีก่อสร้างแบบเดิม ๆ กระบวนการและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างแบบเดิม ๆ อันเป็นจุดอ่อนสำคัญของธุรกิจเหล่านี้ ในยุคการบริหารงานของรัฐบาลทักษิณ

3.2 ปราบปรามการฉ้อโกงในการประมูลโครงการก่อสร้างภาครัฐ

เมื่อรัฐบาล ภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เข้ามาบริหารประเทศ ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ ตลอดจนนโยบายในการบริหารประเทศด้วยความโปร่งใส ภายใต้หลักการการสร้าง “ธรรมาภิบาล” ที่ดีของทุกหน่วยงาน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับภาคประชาชนของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

รัฐบาลทักษิณได้นำเสนอแนวคิดในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารประยุกต์เข้ากับการบริหารจัดการของภาครัฐ ทั้งภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการปรับรูปแบบการบริการของภาครัฐ ตลอดจนเพื่อการสร้างความโปร่งใสในการทำงาน ทั้งนี้ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐนั้น รัฐบาลทักษิณได้ใช้การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เข้ามาเป็นเครื่องมือในการสร้างความโปร่งใสในการประมูล

ในขณะเดียวกัน รัฐบาลทักษิณได้ใช้ e-Auction เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองของตนเองด้วย ซึ่งถือเป็นการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ในการแสวงหาผลประโยชน์ ที่

สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสังคมทั้งภายในประเทศ และสร้างการยอมรับในต่างประเทศ กระบวนการนวัตกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ดังกล่าว รัฐบาลทักษิณ ได้ผสมผสานจุดแข็งของตนเองใน 2 ด้าน ทั้งทางด้านรัฐศาสตร์ และทางด้านเศรษฐศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่

ด้านที่ 1 จุดแข็งทางด้านรัฐศาสตร์ อันเป็นใช้ศักยภาพ และบทบาทของการเป็นผู้นำประเทศ การเป็นผู้ที่อยู่วงใน (insider) ซึ่งจะสามารถล่วงรู้ข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ ตั้งแต่เงินคงคลังที่สามารถใช้จ่ายได้ ตัวเลขสถิติทางด้านการเงินการคลังต่าง ๆ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละภาคส่วน รวมไปถึงข้อมูลเชิงลึกสำหรับการบริหารประเทศ ประกอบกับ จุดแข็งทางการเป็น “ผู้กำหนดทิศทางของประเทศ” ดังนั้น รัฐบาลทักษิณ สามารถล่วงรู้อนาคต และทิศทางการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ โดยที่ยังไม่จำเป็นต้องประกาศต่อสาธารณชน

ดังนั้นเห็นได้อย่างชัดเจนว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 นั้น เป็นแผนที่ร่างขึ้นในช่วงที่รัฐบาลทักษิณบริหารประเทศ ดังนั้น ข้อความที่ระบุในแผนพัฒนาฯ จึงสอดคล้องกับนโยบายในการบริหารประเทศด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ อาทิ ทำอากาศยานแห่งใหม่ การพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

ด้านที่ 2 จุดแข็งทางด้านเศรษฐศาสตร์ คือ ความสามารถส่วนบุคคล ซึ่ง พ.ต.ท.ทักษิณ นั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอที) ตลอดจนมีบริษัทในเครือ และพวกพ้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญทางด้านนี้ทั้งสิ้น ในขณะที่สภาวะการณ์ของประเทศในขณะนั้น ทั้งภาคประชาชน ข้าราชการ นักการเมือง และนักวิชาการ ที่มีความชำนาญทางด้านไอทีต่ำ (Computer Literacy)

จากจุดแข็งทั้ง 2 ด้านดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลทักษิณได้นำมาสร้างความได้เปรียบของตนเองเหนือคู่แข่งอื่น คือ นักการเมืองอื่น ๆ และได้ใช้กระบวนการนวัตกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ หรือ e-Auction ในการ “กำจัดคู่แข่งรายเก่า และกีดกันคู่แข่งรายใหม่” โดยเฉพาะในโครงการก่อสร้างภาครัฐ

การกำจัดคู่แข่งรายเก่า ได้แก่ ธุรกิจก่อสร้างของนักการเมืองรายเก่า ที่ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ตลอดจนมีชนนักคิดหลังที่เป็นผลการคอร์รัปชันในโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่าน ซึ่งมีนักการเมืองที่ถูกกล่าวหาว่าคอร์รัปชันในโครงการดังกล่าว ได้แก่ สุวัจน์ ลิปตพัลลภ และบรรหาร ศิลปอาชา ทั้งนี้ ข้อมูลการเอาผิดนักการเมืองเหล่านี้

อยู่ในอำนาจการตัดสินใจของรัฐบาลทักษิณ ซึ่งสามารถจัดการให้นักการเมืองเหล่านี้ยอม
ดำเนินการตามความต้องการของตนเองได้

การกีดกันคู่แข่งรายใหม่ โดยผ่านการกำหนดขอบเขตของงาน และเอกสารการประกวด
ราคาในโครงการต่าง ๆ ตลอดจนคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคา ทำให้เป็นการกีดกันคู่แข่งราย
ใหม่เข้าสู่ตลาดโครงการก่อสร้างภาครัฐได้อย่างสมบูรณ์

นอกจากนี้ รัฐบาลทักษิณ ยังได้ใช้หลักการธรรมาภิบาลที่ดีนั้น ในการส่งเสริมธุรกิจ
ก่อสร้างพวกพ้อง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นบริษัทมหาชน จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้รับงาน
ก่อสร้างในโครงการต่าง ๆ โดยให้เหตุผลในเรื่องของความมั่นคงของบริษัทก่อสร้าง ความโปร่งใส
ในการตรวจสอบทางการเงิน ตลอดจนมีความเชี่ยวชาญในด้านการก่อสร้าง และมีที่ปรึกษาเป็น
บริษัทต่างประเทศ ที่มีความชำนาญใน โครงการก่อสร้างที่มีความทันสมัยในหลายประเทศทั่วโลก

รัฐบาลทักษิณยังได้ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบคู่ขนาน (Dual Track) กล่าวคือ การ
พัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานราก ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับมหภาค

ในขณะที่รัฐบาลทักษิณ ได้ดำเนินนโยบายในการขับเคลื่อนรัฐนาวาไปสู่การเป็นประเทศที่
พัฒนาแล้ว โดยได้นำเสนอนโยบายการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านต่าง ๆ ให้กับ
ประเทศ ตลอดจนประกาศตนว่ามีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่การแข่งขันเสรีอย่างเต็มรูปแบบ ไม่ว่าจะ
จะเป็น การผลักดันให้เกิดการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติแห่งใหม่ เพื่อให้เป็นศูนย์กลาง
ทางการขนส่งทางอากาศของภูมิภาคเอเชีย การผลักดันให้เกิดการเจรจาการค้าแบบทวิภาคีกับ
ประเทศต่าง ๆ การเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการเจรจาการค้าระดับพหุภาคี การให้เงินกู้เพื่อ
สนับสนุนประเทศเพื่อนบ้าน ฯลฯ

ในเวลาเดียวกัน รัฐบาลทักษิณได้ดำเนินนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานราก ทั้ง
สำหรับสังคมเมือง และสังคมชนบท ภายใต้นโยบายประชานิยมต่าง ๆ อันเป็นการสร้างฐานเสียงที่
มั่นคงในการสนับสนุนการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของตนเอง ไม่ว่าจะเป็น นโยบาย 30 บาท
รักษาทุกโรค นโยบายกองทุนหมู่บ้าน นโยบายพักชำระหนี้เกษตรกร นโยบายบ้านเอื้ออาทร
นโยบายแท็กซี่เอื้ออาทร ฯลฯ

วิธีการที่รัฐบาลทักษิณ ใช้ในการดำเนินการสร้างความเชื่อมั่น และสร้างภาพลักษณ์การ
บริหารประเทศ อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบการบริหารงานราชการ อาทิ
e-Government, e-Auction, e-Commerce, e-Service ฯลฯ
2. การปรับโครงสร้างระบบราชการใหม่ ตามหน้าที่ และบทบาทการทำงานของ
หน่วยงานต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 20 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงกลาโหม และสำนักนายกรัฐมนตรี

ในการปรับโครงสร้างระบบราชการดังกล่าว รัฐบาลทักษิณได้มีการรวมศูนย์การดำเนินการบางส่วน อาทิ การจัดซื้อจัดจ้าง นั้น เดิมให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ ในขณะที่การบริหารจัดการรูปแบบใหม่ เป็นการมอบหมายให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

3. การจัดสรรงบประมาณของประเทศในรูปแบบใหม่ เนื่องด้วยผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2540 เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะฝืดเคือง รัฐบาลทักษิณจึงได้จัดสรรการใช้งบประมาณใหม่ โดย

3.1 การจัดการรายได้จากรายได้ของรัฐวิสาหกิจ อาทิ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

3.2 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อนำเงินงบประมาณเข้ารัฐ อาทิ การแปรรูป บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) ฯลฯ

3.3 การนำเสนอการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชนในการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Public Private Partnership : PPP)

3.4 การจัดตั้งนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle หรือ SPV) ในการดำเนินงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (Securitization) อาทิ กรณีบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ซึ่งได้เสนอขายหุ้นกู้ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนกว่า 2 หมื่นล้านบาท เพื่อนำมาใช้ในการก่อสร้างโครงการศูนย์ราชการกรุงเทพมหานคร ถนนแจ้งวัฒนะ โดยหุ้นกู้ตามโครงการนี้ ให้ผลตอบแทนสูงกว่าพันธบัตรรัฐบาล และเงินฝากธนาคาร และได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือระดับสูงสุดที่ AAA โดย TRIS และ FITCH

4. การออกกฎระเบียบเพื่อตรวจสอบการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ภาคประชาชน ตลอดจนต่างประเทศมั่นใจถึงความโปร่งใสในการดำเนินการ โดยเฉพาะกรณีของ e-Auction ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่สร้างภาพลักษณ์และความโปร่งใสให้กับการดำเนินการของรัฐบาล โดยมีระเบียบข้อบังคับที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการตรวจสอบที่โปร่งใส ที่ระบุว่าหากมีผู้ร้องเรียนเพียงรายเดียว กระบวนการประมูลจะต้องเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่ต้น การเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะในทุกขั้นตอน โดยผ่านเว็บไซต์กรมบัญชีกลางเป็นสำคัญ

3.3 รูปแบบและกระบวนการ e-Auction

การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Auction นั้น เป็นที่นิยมใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการภาครัฐของรัฐบาลหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศชิลี ฯลฯ ซึ่งการดำเนินการประมูล หรือ จัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการดังกล่าว สามารถลดต้นทุนของภาครัฐได้เป็นจำนวนมาก

สำหรับประเทศไทย นั้น ภาครัฐได้หันมาใช้ระบบการจัดซื้อแบบ e-Auction เหตุผลส่วนหนึ่งสืบเนื่องมาจาก กรอบการเจรจาในข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้าสินค้า (General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) ซึ่งเป็นกติกาสากลเกี่ยวกับการค้าสินค้าและข้อตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services หรือ GATS) ซึ่งเป็นกติกาสากลว่าด้วยการค้าบริการ นอกจากนี้การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐยังเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับข้อตกลงหลายฝ่ายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (Government Procurement Agreement หรือ GPA) ซึ่งเริ่มขึ้นจากการเจรจาในรอบโตเกียว (พ.ศ.2516 - 2522) และได้รับการขยายขอบเขตในการเจรจารอบอุรุกวัย (พ.ศ.2529 - 2536) อีกด้วย นอกจากนี้ ธนาคารโลก การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (The United Nations Conference on Trade and Development หรือ UNCTAD) และองค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) ได้นำเสนอผลการวิจัยว่าการทุจริตประพตมิชอบของประเทศต่างๆ ทั่วโลก มากกว่า 95% เกิดขึ้นในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างนี้เอง ดังนั้นหากหาทางทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเกิดความโปร่งใส ยุติธรรม จะช่วยให้รัฐบาลของแต่ละประเทศประหยัดงบประมาณได้มากมาย วิธีการจัดซื้อทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement) จึงถูกนำเสนอขึ้นมาและมีหลายประเทศที่เห็นชอบได้ลงนามในสัญญา (Agreement) ที่จะใช้วิธีการดังกล่าว

ในรัฐบาลทักษิณ 1 ได้มีการประกาศนโยบายการจัดซื้อจัดหาพัสดุผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาลไทย เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545 ให้บรรจุวิธีการประมูลแบบ e -Auction เป็นวิธีการจัดซื้อจัดหาพัสดุวิธีที่ 6 จากเดิมที่มีอยู่แล้ว 5 วิธี และให้หน่วยราชการทุกหน่วยงานดำเนินการจัดประมูล e-Auction ให้ได้อย่างน้อย 1 รายการภายในเวลา 3 เดือน ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่รัฐบาลให้ความสำคัญ และเอาใจจริงเอาใจกับการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการจัดซื้อจัดหาพัสดุของภาครัฐ หลังจากนั้นไม่นานได้มีมติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ให้ส่วนราชการทั่วประเทศสามารถนำเอาระบบการประมูล e-Auction ไปใช้ได้ ซึ่งเป็นการตอกย้ำชัดเจนว่ารัฐบาลเอาใจจริงเอาใจกับนโยบายการจัดซื้อจัดหาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปัจจุบันรัฐบาลมีระเบียบให้ส่วนราชการที่จัดซื้อจัดจ้างในวงเงินเกิน 2 ล้านบาทจะต้องใช้วิธี e-Auction อย่างเดียวเท่านั้น

การจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบ e-Auction จึงเริ่มต้นดำเนินการมาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 ภายใต้วัตถุประสงค์ในการสร้างความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ โดยเริ่มต้นจากการประมูลในโครงการขนาดใหญ่ที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเริ่มต้นจากการประมูลจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบซีดีเอ็มเอ ของบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด

3.3.1 ประเทศสิงคโปร์ ต้นแบบของการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

ภายหลังจากที่ประเทศสิงคโปร์ ได้ลงนามในข้อตกลงหลายฝ่ายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ (GPA) รัฐบาลสิงคโปร์ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการจัดจ้าง ของรัฐบาลสิงคโปร์ ภายใต้นโยบายในการดำเนินการตามข้อตกลงดังกล่าว ประกอบด้วย การเปิดกว้างและเป็นธรรม (Openness and Fairness) โดยรัฐบาลจะพึงปฏิบัติต่อผู้ประกอบการที่มีความประสงค์จะเข้าประมูลงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนการให้ข้อมูลเดียวกันกับผู้ประกอบการทุกราย เพื่อใช้ในการจัดเตรียมเอกสารประกวดราคา ความโปร่งใสในการดำเนินการ (Transparency) โดยภาครัฐจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนแก่ผู้ประกอบการทุกราย อาทิ ข้อมูลความต้องการซื้อสินค้าและบริการ หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ เป็นต้น และแนวคิดข้อสุดท้าย คือ ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินการ (Efficiency) ซึ่งรัฐบาลจะพิจารณาทั้งในด้านของราคาที่เสนอ ควบคู่ไปกับความสอดคล้องของข้อเสนอกับความต้องการซื้อของหน่วยงานภาครัฐ คุณภาพของสินค้าและบริการ ระยะเวลาในการส่งมอบสินค้าและบริการ และการบริการหลังการขาย

ทั้งนี้ แต่เดิมรัฐบาลสิงคโปร์ได้เปิดให้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแต่ละหน่วยงาน กระทรวง กรม กองต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นการกระจายอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง (Decentralization) แต่หลังจากที่ดำเนินการภายใต้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ รัฐบาลได้รวมศูนย์อำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยดำเนินการภายใต้กระทรวงการคลังเป็นหลัก (Ministry of Finance)

ประเภทของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศสิงคโปร์ ได้แก่

1. การจัดซื้อสินค้ามูลค่าต่ำ (Small value purchases) สำหรับสินค้าและบริการที่มีมูลค่าไม่เกิน 3,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ (69,000 บาท : อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สิงคโปร์ ต่อ 23 บาท) ซึ่งทางรัฐบาลจะจัดซื้อโดยตรงจากผู้ขาย โดยไม่เปิดประมูล

2. การเรียกเสนอราคา (Quotations) สำหรับสินค้าและบริการที่มีมูลค่าตั้งแต่ 3,000 – 70,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ (69,000 – 1,610,000 บาท) ซึ่งทางรัฐบาลจะประกาศเรียกเสนอราคาผ่านทางเว็บไซต์ GeBIZ (ซึ่งเป็นเว็บไซต์กลางสำหรับการประมูลของประเทศสิงคโปร์)

3. การจัดประมูลสินค้าและบริการ (Tenders) สำหรับสินค้าและบริการที่มีมูลค่ามากกว่า 70,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ขึ้นไป (1,610,000 บาทขึ้นไป) ทั้งนี้ การประมูลประกอบไปด้วย 3 รูปแบบ คือ

3.1 การประมูลแบบเปิด (Open Tenders) ซึ่งภาครัฐจะติดประกาศเชิญชวนบนเว็บไซต์ GeBIZ สำหรับผู้ที่สนใจเข้าร่วมประมูลสามารถเสนอราคาได้ ภายใต้เงื่อนไขขอบเขตของงานที่กำหนด

3.2 การประมูลแบบคัดเลือก (Selective Tenders) สำหรับการประมูลที่มีความซับซ้อนในกระบวนการดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.2.1 การคัดเลือกบริษัทที่คาดว่าจะมีความสามารถตรงกับความต้องการจัดซื้อ ของหน่วยงาน (Short-listing of applicants) โดยการเปิดให้บริษัทเหล่านั้น กรอกข้อมูลคุณสมบัติเบื้องต้นในแบบฝึกหัดที่กำหนด

3.2.2 การเชิญมาร่วมเสนอราคาในการประมูล (Invitation to Bid) ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกในข้อ 3.2.1 จะได้รับเชิญมาร่วมเสนอราคาในการประมูลอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การประมูลแบบจำกัดขอบเขต (Limited Tenders) ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจะเชิญบริษัทมาเพียง 1 บริษัท หรือ 2 - 3 บริษัท ทั้งนี้ รูปแบบดังกล่าว ใช้ในกรณีที่การจัดซื้อจัดจ้างนั้น เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ หรือเมื่อพิจารณาแล้วว่า ไม่สามารถจัดประมูลแบบเปิดได้ อาทิ สินค้าที่มีลิขสิทธิ์ทางปัญญา เป็นต้น

สำหรับผู้ประกอบการก่อสร้าง ที่มีความประสงค์ในการประมูลงานก่อสร้างภาครัฐนั้น จะต้องเป็นสมาชิกของ GeBIZ Trading Partner และ Building and Construction Authority (BCA) จึงจะมีสิทธิเข้าร่วมการประมูล โดยสามารถค้นหาประเภทของงานที่เปิดประมูลได้ใน www.gebiz.gov.sg

อนึ่ง บริษัทที่มีความประสงค์จะเสนอราคาในการจัดซื้อจัดจ้างนั้น จะต้องเสนอราคาออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ GeBIZ เท่านั้น จะเห็นได้ว่า ระบบการประมูลของประเทศสิงคโปร์นั้น มีระบบเดียว และไม่มีผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการประมูลให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทย นอกจากนี้ สิ่งที่แตกต่างกันอีกเรื่องหนึ่ง คือ รูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประเทศไทยใช้วิธีการประมูลแบบปิด หรือ Sealed-Bid Auction ซึ่งคล้ายกับประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์มิให้ผู้เสนอขายทราบราคาของกลุ่มคู่แข่งได้ ทั้งนี้ รูปแบบของการประมูลแบบปิดที่ใช้ในโลกมี 2 รูปแบบด้วยกัน กล่าวคือ

1. Single Sealed Bid Reverse Auction

เป็นการประมูลซื้อแบบไม่แสดงราคาให้ผู้เสนอขายเห็นในระบบ แต่จะมีสัญลักษณ์แสดงให้ผู้เข้าร่วมประมูลทราบว่าราคาที่ตนเองเสนอไปนั้นชนะหรือไม่ชนะในระบบ การประมูล

จะไม่มีเวลาเมื่อครบกำหนดเวลาตลาดจะปิดลงทันที ผู้ประมูลสามารถเสนอราคาเข้ามาในระบบได้ไม่จำกัดจำนวนครั้งภายในระยะเวลาที่เปิดประมูล ไม่มีการกำหนดช่วงการลดหรือเพิ่มราคา ทั้งนี้ ระบบ Single Sealed Bid ต้องการผู้ชนะเพียงรายเดียว

2. Multiple Sealed Bid Reverse Auction

เป็นการประมูลแบบไม่แสดงราคาให้ผู้เสนอขายเห็นในระบบ แต่จะมีสัญลักษณ์แสดงให้ผู้เข้าร่วมประมูลทราบว่าราคาที่ตนเสนอไปนั้นชนะหรือไม่ชนะในระบบ การประมูลจะไม่มีเวลาเมื่อครบกำหนดเวลาตลาดจะปิดลงทันที ผู้ประมูลสามารถเสนอราคาเข้ามาในระบบได้ ไม่จำกัดจำนวนครั้งภายในระยะเวลาที่เปิดประมูล ไม่มีการกำหนดช่วงการลดหรือเพิ่มราคา Multiple Sealed Bid สามารถกำหนดให้มีผู้ชนะในการประมูลพร้อมกันมากกว่า 1 รายได้

จะเห็นได้ว่า ประเทศไทย ใช้ระบบ Single Sealed Bid Reverse Auction ซึ่งต้องการผู้ชนะเพียงรายเดียว แต่แตกต่างกันตรงที่ว่า ระยะเวลาในการประมูลสามารถขยายเวลาได้อีกครั้งละ 3 นาที หากไม่สามารถตัดสินใจราคาได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย กับระบบของประเทศสิงคโปร์ มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์
ระหว่างประเทศไทย และประเทศสิงคโปร์

หัวข้อ	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศไทย
1. สถานภาพของผู้ประกอบการที่มีความประสงค์ยื่นเสนอราคาผ่านระบบ	ต้องเป็นสมาชิกของ GeBIZ โดยสำหรับกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง ต้องเป็นสมาชิกของ BCA	ไม่ต้องเป็นสมาชิกของกรมบัญชีกลาง และสำหรับบางประเภทงานก่อสร้าง จะต้องจดทะเบียนกับกรมทางหลวง, กรมชลประทาน, กรมโยธาธิการ, กรุงเทพมหานคร
2. การยื่นเสนอราคา	ยื่นเสนอผ่านทางเว็บไซต์ GeBIZ แต่หากมีเอกสารจำนวนมาก หรือเอกสารด้านแบบแปลน ให้ยื่นเอกสารทางไปรษณีย์ได้	ยื่นผ่านคณะกรรมการประกวดราคาโดยยื่นในรูปแบบของเอกสารด้วยตัวเอง

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์
ระหว่างประเทศไทย และประเทศสิงคโปร์ (ต่อ)

หัวข้อ	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศไทย
3. ระบบการประมูล	ใช้ระบบเดียว คือ GeBIZ ในการ ดำเนินการเสนอราคา ฯลฯ	ใช้บริการของผู้ให้บริการตลาด กลางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในยุค รัฐบาลทักษิณ มีจำนวน 10 บริษัท ซึ่งแต่ละบริษัท จะ ออกแบบระบบของตนเอง สำหรับใช้ในการประมูล
4. รูปแบบการประมูล	การประมูลแบบปิด (Sealed Bid Reverse Auction)	การประมูลแบบปิด (Sealed Bid Reverse Auction)
5. ระยะเวลาในการประมูล	ระยะเวลาจำกัด ไม่สามารถขยาย เวลาได้	ระยะเวลาจำกัด แต่สามารถ ขยายเวลา ครั้งละ 3 นาที หาก ไม่สามารถชี้ขาดได้

ในมุมมองโดยทั่วไป นั้น การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ถือเป็นระบบการ
บริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใส ประหยัดงบประมาณ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการ
บริหารจัดการงบประมาณของภาครัฐ ดังจะเห็นได้จากสถิติการประมูลด้วยระบบ e-Auction พบว่า
ตั้งแต่เริ่มดำเนินการในช่วงเดือนธันวาคม 2545 – เดือนพฤษภาคม 2546 มีการประมูล 137 ครั้ง
สามารถประหยัดงบประมาณได้ ร้อยละ 24.30 ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงระเบียบใหม่ครั้งแรก การ
ประมูลในช่วงเดือนมกราคม – กันยายน 2548 มีการประมูลรวม 6,450 รายการ ประหยัด
งบประมาณได้ร้อยละ 10.02 และเดือนมกราคม – กรกฎาคม 2549 มีการประมูลรวม 9,562 รายการ
ประหยัดงบประมาณได้ร้อยละ 5.72 โดยสถิติการประมูลดังกล่าวครอบคลุมการประมูลใน
โครงการที่มีงบประมาณ ตั้งแต่ระดับ 2 ล้านบาทขึ้นไป (แนวนหน้า, 20 ก.ย. 2549 : หน้า 9, 14)

แต่ในขณะเดียวกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า การวางระบบเพื่อการประมูลในรูปแบบ e-Auction
นั้น ยังไม่เคยมีการเปิดเผยต่อสาธารณะถึงการตรวจสอบกระบวนการออกแบบระบบ เครือข่าย
 ตลอดจนความพร้อมในการดำเนินการประมูลในสถานที่จัดการประมูลแต่ละแห่ง ในขณะที่บริษัท
ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเป็นผู้ที่จัดสถานที่สำหรับการประมูลทั่วประเทศนั้น
มีเพียง 10 ราย เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 8 อันสะท้อนถึงความพร้อมในการให้บริการ ตลอดจน
การแข่งขันการบริการในตลาดยังมีข้อจำกัดอย่างเห็นได้ชัด

3.3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมูล หรือการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น อาจกล่าวได้ว่ามี 3 ฉบับด้วยกัน ได้แก่

ฉบับที่ 1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความในข้อ 18 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 โดยข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้น ได้กำหนดให้มีวิธีจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่รวมถึงการจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและคุมงาน การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษ และการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ โดยรูปแบบการเสนอราคาระนั้น ได้กำหนดให้ผู้เสนอราคาได้เสนอราคาแข่งขันกันเองด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เปิดเผยตัวเลขที่มีการเสนอราคา (Sealed Bid Reverse Auction) ภายในระยะเวลา และสถานที่ที่กำหนดเท่านั้น

ตารางที่ 8 รายชื่อบริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์

ที่	บริษัท	เลขที่ประกาศ	วันที่ประกาศ
1	บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด	สมพ./ป.001/2549	3 มีนาคม 2549
2	บริษัท บีส ไคเมนชั่น จำกัด	สมพ./ป.001/2549	3 มีนาคม 2549
3	บริษัท พันธวิช จำกัด	สมพ./ป.001/2549	3 มีนาคม 2549
4	บริษัท ไอ ซี เอ็น ซิสเต็ม จำกัด	สมพ./ป.007/2549	20 มี.ค. 2549
5	บริษัท ป๊อป เน็ทเวอร์ค จำกัด	สมพ./ป.008/2549	22 มี.ค. 2549
6	บริษัท ซอฟต์แวร์ลิงค์ จำกัด	สมพ./ป.013/2549	5 เม.ย. 2549
7	บริษัท ฟรี อินเตอร์เน็ต จำกัด	สมพ./ป.013/2549	5 เม.ย. 2549
8	บริษัท คาด้าเมท จำกัด	สมพ./ป.016/2549	28 เม.ย. 2549
9	บริษัท อินเทลลิเจนท์ โซลูชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	สมพ./ป.018/2549	1 พ.ค. 2549
10	บริษัท นิวตรอน การประมูล จำกัด	สมพ./ป.020/2549	31 พ.ค. 2549

ที่มา : กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ฉบับที่ 2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 ซึ่งมีสาระโดยสรุป กล่าวคือ ระเบียบดังกล่าว จะประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 ชุด ดังนี้*

*ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 181.

1. คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ
2. คณะกรรมการว่าด้วยการกำหนดร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา มีหัวหน้าหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุเป็นผู้แต่งตั้ง
3. คณะกรรมการประกวดราคา ซึ่งอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นผู้แต่งตั้ง

ในระเบียบฯ ระบุว่า

1. กรณีของการยื่นซองเทคนิค ถ้ามีผู้ประมูลมากกว่า 1 รายจะไม่เปิดเผยรายชื่อเป็นการทั่วไป แต่จะแจ้งให้เจ้าตัวรับทราบเป็นรายบุคคล
2. ในขั้นตอนการเสนอราคา ผู้ร่วมประมูลจะต้องมาเสนอราคาในสถานที่ที่อธิบดีกรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งในระหว่างการประมูลนั้นจะแยกผู้ประมูลแต่ละรายออกจากกัน มีตัวแทนได้รายละไม่เกิน 3 คน ห้ามนำเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เข้ามาเพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และใช้วิธีการประมูลแบบปิด (Sealed Bid Auction) ทั้งนี้ ตามระเบียบฯ ดังกล่าว ได้กำหนดระยะเวลาในการแข่งขัน 30 – 60 นาที และช่วงระยะเวลา 3 – 5 นาทีสุดท้าย ระบบจะไม่แสดงว่าราคาของผู้ใดมีสถานะใด

ดังจะเห็นได้ว่า ในระเบียบดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการประมูลที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกกระบวนการ โดยมีคณะกรรมการฯ ถึง 3 ชุดด้วยกันในการตรวจสอบความโปร่งใส

ฉบับที่ 3 หนังสือเวียนของกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2549 เรื่องการเพิ่มความคล่องตัว และแนวทางในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้**

1. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 4 กรกฎาคม 2549 ซึ่งได้ผ่อนคลายการปฏิบัติตามระเบียบฯ เพิ่มเติม เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเพื่อเป็นการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ กล่าวคือ

สำหรับทุกหน่วยงาน ในกรณีคัดเลือกเบื้องต้นเพื่อหาผู้มีสิทธิเสนอราคาตามระเบียบฯ ปกติว่ามีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว หรือมีผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ซึ่งโดยปกติจะให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิก แต่ถ้าคณะกรรมการประกวด

**ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 191.

ราคาฯ เห็นว่ามีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้คณะกรรมการฯ ต่อรอราคากับผู้มีสิทธิเสนอราคารายนั้น แล้วเสนอหัวหน้าหน่วยงานต่อไป

2. ในกรณีที่ไม่สามารถชี้ขาด เนื่องจากมีผู้เสนอราคาต่ำสุดหลายราย ให้ขยายเวลาออกไปอีก 3 นาทีโดยอัตโนมัติ และเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว หากยังไม่อาจชี้ขาดได้ จะขยายเวลาอัตโนมัติไปอีกครั้งละ 3 นาทีจนกว่าจะมีผู้เสนอราคาต่ำสุดเพียงรายเดียว

3.3.3 ความเป็นมาของบริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์

การคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ นั้น เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การซื้อและการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ 13 มกราคม 2548 โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. “คณะกรรมการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และกฎหมาย ด้านละ 1 คน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการฯ โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้ง เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ จำนวน 2 คน

กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

2. อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย การประกาศกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ การประกาศกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ การพิจารณาคัดเลือกและจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และการพิจารณาอนุญาตให้ส่วนราชการจัดการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

3. ในการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ โดยคัดเลือกจากทะเบียนรายชื่อผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ และประกาศผู้ได้รับการคัดเลือก ให้เป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะเป็นผู้จัดการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของ ส่วนราชการนั้น

4. ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ต้องจัดเตรียมระบบคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการประมวลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ สถานที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการประมวลกำหนด รวมทั้งต้องดำเนินการต่างๆ ตามที่กำหนดในประกาศนี้ หรือตามที่คณะกรรมการดำเนินการประมวลกำหนด

ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการ จะพิจารณาคัดเลือกบริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละครั้ง โดยการออกประกาศเชิญชวนให้บริษัทดังกล่าว เสนอรูปแบบ การให้บริการ อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดประมวล ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ให้บริการตลาดกลาง และข้อเสนออื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ จากนั้น จึงทำการคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลาง ดังกล่าวตามวิจาร์ณญาณของหัวหน้าส่วนราชการนั้น อนึ่ง ในตารางที่ 9 แสดงถึงประวัติความเป็นมาของ 10 บริษัทผู้ให้บริการตลาดกลาง

ตารางที่ 9 ประวัติความเป็นมาของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์

บริษัท	รายละเอียด
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	บริษัท กสท โทรคมนาคม ถือว่ามีข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจ ด้วยเป็นรัฐวิสาหกิจมาก่อน ที่จะแปรรูปเป็นบริษัทมหาชน จึงมีต้นทุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งในด้านบุคลากร อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย สถานที่ซึ่งกระจายไปทั่วประเทศ ทำให้สะดวกต่อการเข้าถึงมากกว่าบริษัทอื่นในทุกภูมิภาค
บริษัท บีเอส ไคเมนชั่น จำกัด	เริ่มดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ปี 2543 ด้วยทุนจดทะเบียน 150 ล้านบาท เป็นบริษัทที่ถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย 92.5% โดย 20% เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจส่งออกอาหารทะเล คือ บริษัท ไทยยูเนี่ยน โฟรเซ่น โปรดักส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยมี มรว. ปรีดิยาธร เทวกุล เป็นประธานกรรมการท่านแรกของบริษัท บริษัทได้ขึ้นทะเบียนกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษากระทรวงการคลังเป็นบริษัทที่ปรึกษาประเภท A เพื่อให้บริการในฐานะที่ปรึกษาสาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ถือเป็น ผู้ให้บริการ 1 ใน 2 รายแรกที่ผ่านมาการพิจารณาคัดเลือกจากกรมบัญชีกลาง

ตารางที่ 9 ประวัติความเป็นมาของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (ต่อ)

บริษัท	รายละเอียด
บริษัท พันธวิษ จำกัด	<p>บริษัทได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2544 โดยการร่วมมือของ 6 กลุ่มบริษัท ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เครือปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ยูไนเตคคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) (โดยบริษัท ฟรีวิลล์ โซลูชั่นส์ จำกัด)</p>
บริษัท ไอ ซี เอ็น ซิสเต็ม จำกัด	<p>บริษัท ไอซีเอ็น ซิสเต็ม จำกัด เป็นบริษัทในเครือของกลุ่มบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเมนต์ จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจที่ปรึกษาในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ เช่น โครงการควบคุมงานก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ โครงการเชื่อมท่าด่านบริหารงานโครงการก่อสร้างศูนย์การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ณ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฯลฯ</p> <p>บริษัท ไอซีเอ็น ซิสเต็ม จำกัด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2539 ดำเนินธุรกิจการให้บริการด้านระบบ คอมพิวเตอร์ Hardware และ Software อย่างครบวงจร</p>
บริษัท ป๊อป เน็ตเวิร์ค จำกัด	<p>หนึ่งในบริษัทกลุ่ม Central Group ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2543 ด้วยทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท เป็นผู้ผลิตและดูแลเว็บไซต์ www.pop.co.th เว็บไซต์ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย</p> <p>บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจในการบริการ ให้คำปรึกษาและรับดำเนินการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการพัฒนาโปรแกรมการทำงานระบบอินเทอร์เน็ต ตลาดออนไลน์ การทำเว็บไซต์ต่าง ๆ ตัวอย่างลูกค้า อาทิ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ระบบจดทะเบียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, เว็บไซต์และระบบงานภายใน กระทรวงการต่างประเทศ, เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง, กระทรวงกลาโหม ฯลฯ</p>

ตารางที่ 9 ประวัติความเป็นมาของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (ต่อ)

บริษัท	รายละเอียด
บริษัท ซอฟต์แวร์ ลิงค์ จำกัด	<p>บริษัทฯ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2526 ทุนจดทะเบียนชำระเต็มของกลุ่ม 200 ล้านบาท มีพนักงานของกลุ่มบริษัททั้งหมด 120 คน เป็นผู้ผลิตพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อใช้ในประเทศและทำการส่งออกไปต่างประเทศ ตลอดจนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งยังให้คำปรึกษา เพื่อจัดหาระบบสนับสนุน โดยสมบูรณ์ให้กับองค์กรต่าง ๆ</p> <p>กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการ ได้แก่ การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค สำนักปลัดกระทรวงพลังงาน กรมราชองครักษ์ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) องค์การเภสัชกรรม กรมสรรพาวุธทหารอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) กรมสรรพสามิต กรมสื่อสารทหารอากาศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย กรมอนามัย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กรมทางหลวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรมเสมียนตรา กระทรวงกลาโหม กรมศุลกากร โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ฯลฯ</p>
บริษัท ฟรี อินเทอร์เน็ต จำกัด	<p>เป็นผู้ให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต โดยร่วมมือกับ ทศท. คอร์ปอเรชั่น ในการเปิดสายบริการฟรี อินเทอร์เน็ต 1222</p> <p>โดยมีนายกอบศักดิ์ ชินวงศ์วัฒนา เป็นประธานกรรมการบริหาร</p>

ตารางที่ 9 ประวัติความเป็นมาของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (ต่อ)

บริษัท	รายละเอียด
บริษัท ดาด้าแมท จำกัด	เป็นบริษัทรายแรกที่เปิดให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบัน มีนาย ภณ สวัสดิบุตร เป็นประธานบริหาร ผู้ให้บริการและติดตั้ง ระบบงานคอมพิวเตอร์ หรือ system integrator ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยมีนายมนู อรดีดลเชษฐ ซึ่งเคยเป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ หรือ SIPA เป็นอดีตประธานกรรมการบริษัท
บริษัท อินเทลลิเจนท์ โซลูชั่น แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	หนึ่งบริษัทในกลุ่ม ไทยเซียร์กรุ๊ป ซึ่ง ดำเนินการธุรกิจให้เช่าสำนักงานและบริการด้านงานบุคคล บัญชี และธุรการให้กับบริษัทในกลุ่มไทยเซียร์กรุ๊ป ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในทุก ๆ บริษัทในเครือ อาทิ บริษัท ทีเอที เอ็นเนอร์ยี แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ผู้จำหน่ายโปรแกรมสำเร็จรูปในการควบคุมการใช้พลังงานและสำหรับงานบำรุงรักษาเครื่องจักรอุตสาหกรรม และ โปรแกรมทางด้านวิศวกรรม เช่น Smart EE , Smart PM, Smart Batching บริษัท ไทยเซียร์ โซลูชั่น จำกัด ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการขายและให้บริการในด้าน โปรแกรมสำเร็จรูปของบริษัทในเครือ และ โปรแกรมจากบริษัทอื่น ๆ รวมถึงการขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
บริษัท นิวตรอน การประมูล จำกัด	เป็นบริษัทที่ดำเนินการจัดประมูลสินค้าหลากหลายประเภท และได้หันมาจับธุรกิจการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีนายปิยะ พิริยะ โภคานนท์ เป็นกรรมการผู้จัดการ

ที่มา : ผู้เขียนเรียบเรียง

เห็นได้ว่า บริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 10 รายต่างมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านระบบคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่าย ตลอดจนเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับหน่วยงานราชการเป็นทุนเดิม แต่อย่างไรก็ดี จากนโยบายของรัฐบาลทักษิณ 1 ในการประกาศใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ นั้น บริษัทฯ ที่ทำหน้าที่ในการออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และได้รับการแต่งตั้งจากกรมบัญชีกลางเป็นรายแรก คือ บริษัท ดาด้าแมท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับรัฐบาลทักษิณ (ผู้ให้สัมปทาน) ตลอดจนมีอดีตประธานกรรมการบริหาร คือ นายมนู อรดีดลเชษฐ ซึ่งในช่วงรัฐบาล

ทักษิณ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ หรือ ซิป้า สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ดังนั้น การที่กรมบัญชีกลางคัดเลือกบริษัทผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 10 ราย โดยให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ จึงเท่ากับว่าเป็นการเปิดช่องให้ธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองพรรคไทยรักไทย (ในขณะนั้น) ได้มีโอกาสในการสร้างความได้เปรียบด้วยการร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติดังกล่าว ตลอดจนความต้องการของซอฟต์แวร์สำหรับใช้ในการประมูล รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้นักธุรกิจการเมืองเหล่านั้น สร้างธุรกิจขึ้นมาใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ และสามารถสร้างรายได้ให้ธุรกิจจำนวนมาก

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการประมูลของตลาดกลาง กรมบัญชีกลางกำหนดว่า ผู้ที่ชนะการประมูลจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น โดยคิดเป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละ 3 ของมูลค่าซื้อขาย แต่ไม่เกินครั้งละ 30,000 บาท โดยผู้ให้บริการตลาดกลางได้กล่าวถึงมูลค่าตลาด และยอดการเติบโตของธุรกิจ ซึ่งถือเป็น Segmentation ใหม่ของธุรกิจซอฟต์แวร์ อาทิ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด ได้ประมาณการยอดธุรกิจ (แนວหน้า : 21 มี.ค. 2549, 14) ไว้ว่า ในปี 2549 คาดว่าจะมีรายได้จากธุรกิจดังกล่าว 100 ล้านบาท และคาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นในปี 2550 เป็น 3,500 ล้านบาท ในปี 2551 รายได้จากธุรกิจการประมูลหรือการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเป็น 6,700 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 10,000 ล้านบาทในปี 2552 ในที่สุด ซึ่งทาง กสท. โทรคมนาคม คาดว่าธุรกิจดังกล่าวจะสามารถทดแทนธุรกิจโทรทางไกลระหว่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มไม่เติบโตเท่าที่ควรได้ บริษัท บีส โดเมนชั้น จำกัด กล่าวว่า ยอดการบริการจนถึง 30 กันยายน 2549 บริษัทฯ มีผลงานประมูล (เฉพาะงานประมูลตามระเบียบสำนักนายกฯ) รวม 900 ครั้ง โดยจำนวนงานที่บีส โดเมนชั้น ได้จัดประมูลซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ 100 ล้านบาท ขึ้นไป มีมากกว่า 120 งาน มูลค่าประมูลสูงสุด ได้แก่ งานประมูลจัดหาและดำเนินการระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานประกันสังคม 2,800 ล้านบาท งานก่อสร้างโครงการระบบเก็บค่าผ่านทางทางพิเศษแห่งประเทศไทย 2,600 ล้านบาท บริษัท คาด้าแมท จำกัด เปิดเผยว่า จากผลประกอบการ ตลอดระยะเวลา 4 ปี (2545 – 2549) ของการดำเนินงานด้าน e-Auction โดยภาพรวม บริษัทมีโครงการลูกค้าภาครัฐทั้งสิ้น 40,000 ล้านบาท สามารถลดค่าใช้จ่ายและรักษาผลประโยชน์ให้กับภาครัฐได้ถึง 4,000 พันล้านบาท จากบริษัทคู่แข่ง 10 บริษัท บริษัทสามารถครองส่วนแบ่งอยู่ในระดับ 1 - 2 ของประเทศ (ประชาชาติธุรกิจ : 16 พ.ค. 2548)

ภาระหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางฯ คือ การร่วมกำหนดเงื่อนไขการประมูล การช่วยจัดเตรียมเอกสารการประมูล และการจัดอบรมผู้ประกอบการที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมการประมูลงาน นั้น ทั้งนี้ บทบาทของผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ถือเป็นบทบาทใหม่ที่เพิ่มขึ้น สำหรับการ

อำนวยความสะดวกให้แก่ภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีความประสงค์จะจัดประมูล ซึ่งสามารถมองได้ใน 2 ลักษณะ คือ การให้ทุน และการให้โทษ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ดังแสดงในตารางที่ 10

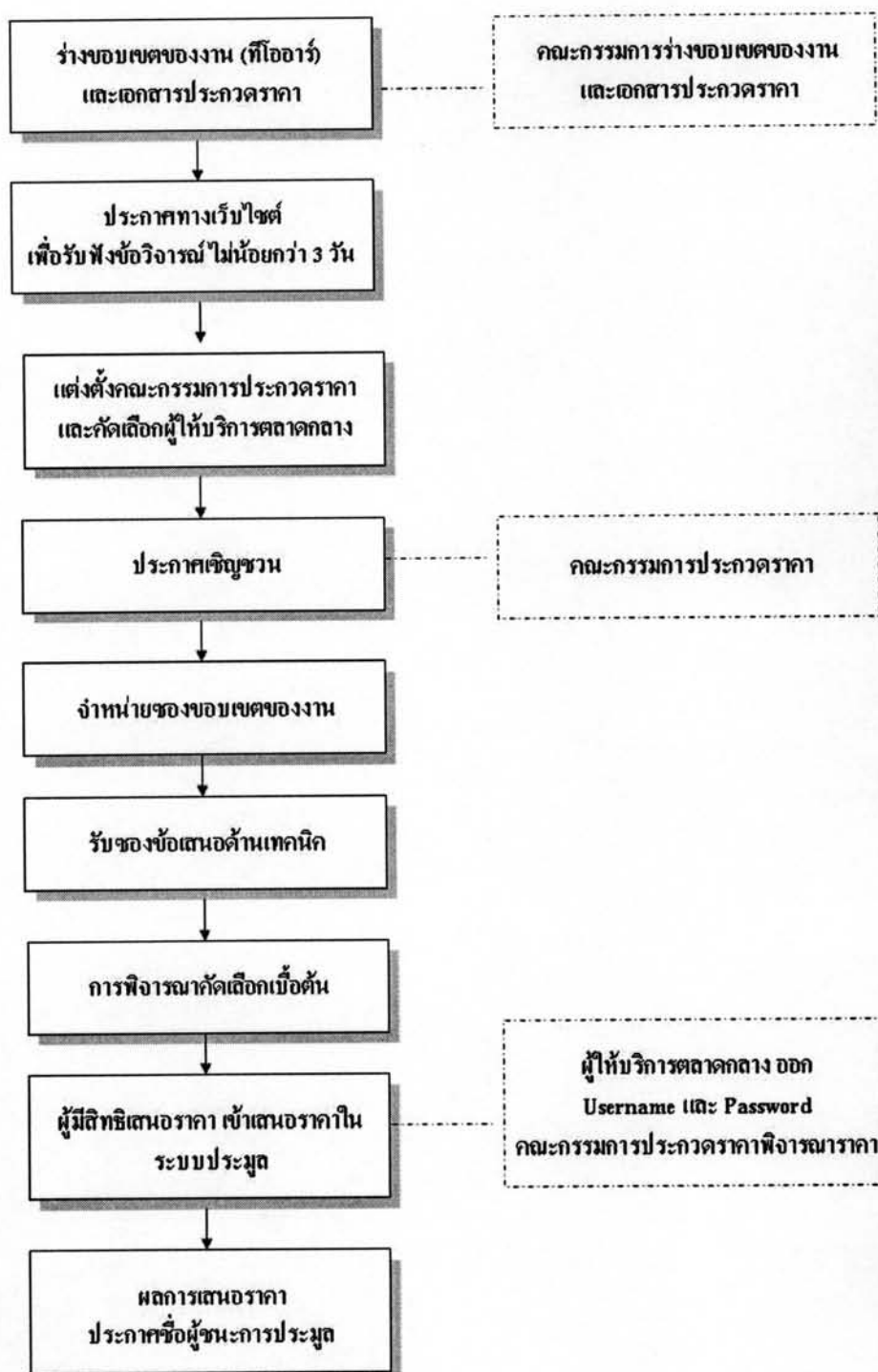
ตารางที่ 10 เปรียบเทียบคุณและโทษของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์

คุณ	โทษ
1. การอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีความประสงค์จะจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการต่าง ๆ	1. หน่วยงานภาครัฐไม่มีความรู้ทางด้านระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละบริษัทฯ ส่งผลให้ไม่สามารถตรวจสอบการดำเนินการแต่ละขั้นตอนในระหว่างการประมูลได้
2. การใช้ระบบที่ทันสมัยในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งสะท้อนภาพของความโปร่งใสในการดำเนินการ	2. ระบบจัดซื้อจัดจ้าง มิได้เป็นระบบเดียวกัน แต่แตกต่างกันตามผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ในแต่ละราย ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ
3. เกิดการแข่งขันในตลาดใหม่ ระหว่างผู้ให้บริการตลาดกลางฯ แต่ละราย	3. เพิ่มจำนวนผู้เล่นใหม่ในกระบวนการแสวงหาผลประโยชน์
4. เกิดการแข่งขันในระหว่างการประมูลงาน ทำให้ภาครัฐสามารถประหยัดงบประมาณได้มากขึ้น	4. ภาครัฐเสียค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่ม ให้กับผู้ให้บริการตลาดกลางฯ ในลักษณะของค่าบริการ ซึ่งในระบบเก่า ภาครัฐไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้

3.3.4 ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์

ดังแสดงให้เห็นในรูปที่ 2 ถึงขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการประมูลด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 2 ขั้นตอนการประมูลด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์

จากรูปที่ 2 สามารถแบ่งขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้โดยคร่าว เป็น 3 ขั้นตอนด้วยกัน*** ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การร่างเอกสารขอบเขตของงาน และการประกาศเชิญชวน ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้น และการเตรียมการจัดประมูล และขั้นตอนที่ 3 การประมูลด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ และการประกาศผล

ขั้นตอนที่ 1 การร่างเอกสารขอบเขตของงาน และการประกาศเชิญชวน

ในขั้นตอนที่ 1 จะเป็นการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการ 2 ชุด กล่าวคือ ชุดที่ 1 คณะกรรมการร่างขอบเขตของงานและเอกสารประกวดราคา ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีความประสงค์ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น ซึ่งจะระบุรายละเอียดของขอบเขตของงานที่หน่วยงานตนเองต้องการ ทั้งคุณสมบัติของงาน และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคา

คณะกรรมการชุดที่ 2 เป็นคณะกรรมการประกวดราคา ซึ่งจะประกาศเชิญชวนให้ผู้ที่สนใจเข้าร่วมการประมูลงาน โดยจำหน่ายซองขอบเขตของงาน รวมไปถึงการรับซองข้อเสนอทางด้านเทคนิคของผู้มีสิทธิเสนอราคา

ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้น และการเตรียมการจัดประมูล

ในขั้นตอนที่ 2 จะมีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องชุดเดียว คือ คณะกรรมการประกวดราคา ซึ่งจะพิจารณาคะแนนของผู้มีสิทธิเสนอราคาเป็นหลัก จากนั้น คณะกรรมการประกวดราคาจะคัดเลือกผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเตรียมการจัดประมูล โดยผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะจัดเตรียมรหัสผู้เข้าระบบ (Username) และ รหัสผ่าน (Password) ให้กับผู้มีสิทธิเสนอราคาในวันที่ประมูลงาน

ขั้นตอนที่ 3 การประมูลด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ และการประกาศผล

ในขั้นตอนสุดท้าย จะเป็นการเสนอราคาแข่งกันโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ โดยผู้ที่เสนอราคาต่ำที่สุดในเวลานั้น จะปรากฏภาพค้อนบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ สำหรับผู้ที่ชนะการประกวดราคา จะเป็นผู้ที่เสนอราคาต่ำที่สุด ซึ่งจะต้องเซ็นเอกสาร เพื่อยืนยันให้กับผู้ให้บริการตลาดกลาง และคณะกรรมการประกวดราคาภายหลังจากการประมูลแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ทางคณะกรรมการจะประกาศผลอย่างเป็นทางการโดยผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ และแสดงราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกราย เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน

ถึงแม้ว่าระบบการประมูลด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นวิธีการที่โปร่งใสที่สุดสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนสามารถตรวจสอบการดำเนินการได้ในทุกขั้นตอน แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวกลับเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ที่สำคัญของรัฐบาลทักษิณ ดังจะได้กล่าวในบทต่อไป

3.4 เหตุผลในการเปลี่ยนจากระบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบเดิมเป็นระบบใหม่

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า การประมูลด้วยวิธีการ e-Auction นั้น เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลทักษิณ และถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในการแสวงหาผลประโยชน์ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า เหตุผลหลักของการใช้ e-Auction เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบ อาจกล่าวได้ดังนี้

3.4.1 การสร้างผลกระทบในระดับภาพรวมธุรกิจ

การดำเนินการดังกล่าว เป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์ของรัฐบาลที่นำเสนอต่อสาธารณชน ในฐานะของรัฐบาลที่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน สามารถตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานได้ในทุกขั้นตอน มีความจริงใจในการแก้ปัญหาภาพลักษณ์ด้านการทุจริตคอร์รัปชันของวงราชการไทย รวมถึงการแสดงให้เห็นประชาชน และนักลงทุนชาวต่างประเทศได้ตระหนักว่า รัฐบาลชุดนี้ดำเนินการตามหลักการธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งหลักการดังกล่าว ได้รับการกล่าวขวัญถึงในสังคมวงกว้าง ภายใต้กระแสใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นโดยรัฐบาลทักษิณ อันเป็นการยกฐานะความน่าเชื่อถือให้กับสังคมไทย และสังคมโลก ดังจะเห็นได้จาก ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ด้านการคอร์รัปชันของประเทศไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2549 นั้น ภาพลักษณ์ด้านการคอร์รัปชันของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ที่สูงขึ้น แตกต่างจากช่วงเวลาการบริหารโดยรัฐบาลชุดอื่น ทั้งนี้ จากภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นดังกล่าว เป็นผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นต่อต่างประเทศ ถึงความโปร่งใสในการบริหารแผ่นดิน ในทางตรงกันข้าม หากตัวเลขดังกล่าวลดลง จะเป็นการสะท้อนถึงความไม่ไว้วางใจของต่างประเทศในด้านการคอร์รัปชันของรัฐบาล อันจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศด้วย

จากการที่รัฐบาลทักษิณได้ดำเนินนโยบายต่าง ๆ เป็นผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในด้านการลงทุนของนักธุรกิจชาวต่างประเทศ ส่งผลต่อการปรับอันดับความน่าเชื่อถือดีขึ้น โดยบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่าง ๆ ในตราสารทางการเงินที่ออกโดยสถาบันการเงินของไทย บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือทั้ง มูดีส์ และสแตนดาร์ดแอนด์ปัวส์ ได้ปรับอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ระยะยาวสกุลเงินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ใหญ่ดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ กรุงไทย กสิกรไทยและธนาคารไทยพาณิชย์ ในขณะที่บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือพิทอปปคาได้ปรับอันดับความน่าเชื่อถือตราสารหนี้ระยะยาวของประเทศทั้งสกุลเงินบาท และสกุลเงินต่างประเทศดีขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 12 การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงิน เป็นผลทำให้ต่างชาติหันมาลงทุนในตลาดทุน จนเกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนเพื่อเก็งกำไรในตลาดทุนจำนวนมาก เมื่อตลาดทุนมีการเคลื่อนไหว ทำให้บริษัทก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีการซื้อขายหุ้นเปลี่ยนมือ จากผู้ถือหุ้นเดิมมาเป็นผู้ถือหุ้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีในสมัยรัฐบาล

ทักษิณมากมาย ซึ่งเป็นการเคลื่อนย้ายทุนที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ทุนที่เคลื่อนย้ายบางส่วน กลับแฝงไปด้วยกำไรที่ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากธุรกิจโครงการก่อสร้างที่อนุมัติในสมัยรัฐบาลนั้น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 13 เงินลงทุนจากต่างประเทศในทุนเรือนหุ้น แสดงผลรายปี และตารางที่ 14 แสดงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติ

**ตารางที่ 11 ภาพลักษณ์ปัญหาการคอร์รัปชันของประเทศไทยจากผลการสำรวจ
ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index)
ระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2550**

ปี พ.ศ.	CPI	อันดับ	จำนวนประเทศที่ทำการสำรวจ
2538	2.79	34	41
2539	3.33	37	54
2540	3.06	39	52
2541	3.00	61	85
2542	3.20	68	99
2543	3.20	68	98
2544	3.20	61	91
2545	3.20	64	102
2546	3.30	70	133
2547	3.60	64	145
2548	3.80	59	158
2549	3.60	63	163
2550	3.30	84	179

ที่มา : องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

ตารางที่ 12 การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2545 – 2546

ปี	Moody's		S & P's		Fitch		R & I	
	LT	ST	LT	ST	LT	ST	LT	ST
2545	Baa3 [^]	NP	BBB- [^]	A-3 [^]	BBB- [^]	F3	BBB [^]	a-2
2546	Baa1	P-2	BBB [^]	A-2 [^]	BBB	F3	BBB+	a-2

ที่มา : สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ: 1. Moody's: Stable 2. Standard & Poor's: Positive 3. Fitch Rating: Stable

4. Japan Rating and Investment Information (R&I): Stable 5. [^] แสดงถึง แนวโน้มของเครดิตในระดับที่เป็นบวก (Positive Outlook) * แสดงถึง แนวโน้มของเครดิตในระดับที่เป็นลบ (Negative Outlook)

ตารางที่ 13 แสดงเงินลงทุนจากต่างประเทศในทุนเรือนหุ้น แสดงผลรายปี

หน่วย : ล้านบาท

2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
113,909.70	171,309.00	118,511.00	191,844.00	219,015.00	219,472.05	326,751.70

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : การลงทุนดังกล่าวเป็นการลงทุนในภาคเอกชน ที่มีใช้ภาคสถาบันการเงิน****

ตารางที่ 14 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ไทยของนักลงทุนต่างชาติ

หน่วย : พันล้านบาท

	2547	2548	2549
มูลค่าเงินลงทุนรวม	1,163.6	1,551.5	1,525.3
- ตราสารทุน	1,105.7	1,440.6	1,425.3
- ตราสารหนี้	48.2	98.1	92.8
- ตราสารอนุพันธ์	9.7	12.8	7.2
ทางการเงิน			

ที่มา : ทีมฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ข้อมูลยกคคงค้าง ณ สิ้นเดือนธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ฝากหลักทรัพย์ไว้กับผู้ดูแลทรัพย์สินฯ

ทั้งนี้ เมื่อรัฐบาลทักษิณสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างประเทศลงทุนในตลาดทุนของไทยแล้ว รัฐบาลได้มีนโยบายในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยการระดมเงินทุนในตลาดหลักทรัพย์ ทำให้มูลค่าหุ้นของรัฐวิสาหกิจเหล่านั้น เมื่อแปรรูปเป็นบริษัทมหาชน มีมูลค่าสูง ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลทักษิณสามารถนำเงินกลับเข้าสู่คลังรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐต่อไป

3.4.2 การสร้างผลกระทบในระดับเศรษฐกิจภูมิภาค

การดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการลงทุนในโครงการเมกะโปรเจกต์ นั้น ถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในทุกระดับ ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในประเทศ กระตุ้นการใช้จ่ายเงินในระดับฐานราก เพื่อให้เกิดการจับจ่ายซื้อสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แรงงาน ที่รับจ้างอยู่ในธุรกิจก่อสร้าง

นอกจากนี้ ยังเป็นการอัดฉีดเม็ดเงินให้กับกลุ่มธุรกิจก่อสร้างตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงธุรกิจปลายน้ำด้วย กล่าวคือ

ธุรกิจก่อสร้างต้นน้ำ ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง อาทิ อิฐ หิน ดิน ทราย ฯลฯ ซึ่งธุรกิจเหล่านี้จะสามารถจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้

ธุรกิจก่อสร้างกลางน้ำ ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจก่อสร้างโครงการเมกะโปรเจกต์ สามารถจ้างแรงงาน เพื่อทำการก่อสร้าง เป็นผลให้กระตุ้นแรงงานในการใช้จ่ายซื้อสินค้าต่าง ๆ ในตลาด นอกจากนี้ ภาครัฐยังได้มีโครงการสร้างโครงข่ายถนนเชื่อมต่อสนามบินสุวรรณภูมิ ตลอดจนการสร้างโครงการระบบขนส่งทางรถไฟเชื่อมต่อท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และสถานีรับส่งผู้โดยสารท่าอากาศยานในเมือง หรือ แอร์พอร์ต ลิงค์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจก่อสร้างปลายน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบริษัทพัฒนาที่ดิน ซึ่งจะขยายผลภายหลังจากโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ อาทิ บ้านจัดสรร อาคารสำนักงาน คอนโดมิเนียม อาคารพาณิชย์ ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภายหลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศถึงเจตนารมณ์ในการสานต่อโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ที่สุวรรณภูมิ ส่งผลให้ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริเวณถนนสุวินทวงศ์ ถนนร่มเกล้า - ลาดกระบัง ถนนอ่อนนุช ฯลฯ กระเตื้องขึ้น มีโครงการบ้านจัดสรรมากมาย เพื่อรองรับต่อการขยายที่พักอาศัยให้กับพนักงานที่ต้องเดินทางไปทำงานยังท่าอากาศยานแห่งใหม่

การดำเนินโครงการเมกะโปรเจกต์ดังกล่าว ภาครัฐดำเนินการไปควบคู่กับการลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับการซื้อบ้าน การซื้อรถ การขยายฐานการจัดเก็บภาษีส่วนบุคคล การขึ้นเงินเดือนข้าราชการ โดยเฉพาะข้าราชการครู การลดข้อจำกัดให้ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท สามารถทำบัตรเครดิตได้ รวมไปถึงการอนุญาตให้มีโครงการกู้เงินอนาคต เพื่อผ่อนชำระสินค้าต่าง ๆ ได้โดยขยายฐานผู้กู้ลงไปยังประชาชนที่มีรายได้น้อย อย่างบริษัท Aeon, Quick Cash, Cetelem ฯลฯ